

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Arne Ekstrand

Förvaltningschef: Martin Andersson

Datum: 2026-09-10

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2026 (långversion)

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser under 2026	4
2 Ekonomisk uppföljning.....	5
3 Åtgärder för budget i balans	7
4 Mål och måluppfyllelse.....	8
5 Verksamhetsuppföljning	20
6 Uppföljning av privata utförare	30
7 Internkontroll	31
8 Personaluppföljning	32
9 Framåtblick.....	33
10 Målbilaga	35
11 Bilaga Internkontroll	38

I Viktiga händelser under 2026

- Öppnandet av hela Domarudden i egen regi
- Österåkers sportcentrum får LED-belysning och Multiarenan smarta sensorer
- Upprustning av Åkersberga IP
- Politisk förstärkning av av bidrag till idrott och friluftsföreningar
- Biskopstuna - teknisk konsult avropas och dialogarbete påbörjas
- Läsmetod implementeras på biblioteket
- Professionell läxhjälp på biblioteket
- Två konstprogram har antagits av KFN; Stadsparken och Tuna torg.
- Östanå visafn genomförs i samverkan
- Förskolestund på biblioteket där det pedagogiskt pratas om valet
- Utökat fokus och samverkan i funktionsrättsarbete med flera riktade aktiviteter
- Kommunens första PEP-dag i samverkan mellan KS och KFN.
- Fältverksamheten har etablerat stödgrupp för flickor i social isolering i syfte att stärka delaktighet, gemenskap och socialt stöd.
- Solskiftets fritidsgård; verksamhet med funkisprofil startats upp
- Implementering av nytt system; Study Along, i musikskolans verksamhet
- Aktivt arbete med att öka antalet elever i musikskolan genom bland annat ett gemensamt filmprojekt.
- Valpodden 2026 producerades av Unga kommunutvecklare, samverkan med KSF

2 Ekonomisk uppföljning

Nämndens nettokostnad för perioden januari till augusti 2026 var 89,1 mnkr. I resultatet för perioden finns periodiseringsavvikelser på såväl kultur som idrott och fritid. Prognosen för helårets nettokostnad är 136,7 mnkr, vilket är 2,0 mnkr över budget och motsvarar 1 % i budgetavvikelse.

2.1 Delårsbokslut

Ekonomisk sammanfattning delår

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	6 081	6 817	-735	6 482	10 225	10 225	0	10 318
Övriga intäkter	3 484	570	2 914	2 020	775	3 775	3 000	3 506
Summa intäkter	9 566	7 387	2 179	8 502	11 000	14 000	3 000	13 824
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-34 115	-31 804	-2 312	-31 602	-48 086	-51 586	-3 500	-47 468
Lokalkostnader	-40 463	-40 042	-420	-39 713	-60 063	-60 663	-600	-61 143
Kapitalkostnader	-726	-573	-153	-587	-860	-1 060	-200	-884
Köp av verksamhet	-10 503	-12 384	1 881	-10 995	-18 168	-16 668	1 500	-15 916
Övriga kostnader	-12 827	-11 767	-1 060	-12 326	-18 522	-20 722	-2 200	-20 898
Summa kostnader	-98 633	-96 570	-2 063	-95 223	-145 700	-150 700	-5 000	-146 309
Nämndens nettokostnader	-89 068	-89 183	116	-86 721	-134 700	-136 700	-2 000	-132 485

2.2 Ekonomisk uppföljning per verksamhet

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall I	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Kultur- och fritidsnämnden	-385	-507	122	-348	-760	-660	100	-570
Förvaltningsledning	-6 294	-6 259	-34	-5 784	-9 397	-9 397	0	-8 700
Allmän fritidsverksamhet	-2 844	-2 316	-528	-2 256	-3 802	-4 752	-950	-3 588
Idrott- och friluftsanläggningar	-42 469	-42 515	47	-42 749	-64 147	-65 297	-1 150	-65 258
Öppen ungdomsverksamhet	-10 140	-10 096	-44	-9 411	-15 404	-15 404	0	-14 454
Kulturverksamhet	-5 849	-6 255	406	-6 198	-9 145	-9 145	0	-8 940
Bibliotek	-11 377	-11 374	-3	-10 902	-17 224	-17 224	0	-17 203
Musikskola	-9 698	-9 800	103	-9 056	-14 728	-14 728	0	-13 702
Finskt förvaltningsområde	-14	-61	47	-18	-93	-93	0	-70
Verksamhetens nettokostnader	-89 068	-89 183	116	-86 721	-134 700	-136 700	-2 000	-132 485

3 Åtgärder för budget i balans

Nämnden har fått en förstärkning utanför budget om en heltid uppdelat på 80% barn- och ungdomskonsulent och 20% fritidskonsulent. Tjänsten om 80% som barn och ungdomskonsulent med fokus på att få fler ungdomar in i organiserad fritid vilket är ett fokus i verksamhetsplanen. Inledningsvis innefattar rollen ett särskilt fokus på arbetsuppgifter och samordning samt operativt arbete relaterat till personer med funktionsnedsättning. En 20% projektanställning har tillsatts till och med augusti med ett särskilt fokus på att stödja utveckling av Domaruddens friluftsgård, Stötta upp samverkan mellan näringsliv och föreningssidan gällande evenemang. Under april månad startade arbetet på Domarudden inför öppning, personalkostnader på Domarudden ligger utanför budget. I prognosen 2026 beräknas totala kostnader för Domarudden motsvarande cirka 1,5 mknr inklusive personalkostnader.

Personalkostnaderna för perioden påverkas av att uppdraget inom egen drift av idrottsanläggningar ökar under vintermånaderna vilket har varit särskilt kännbart denna vinter. Avvikelsen är främst kopplad till schemaläggning. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa att fastställda scheman följs och att schemaläggningen successivt förbättras.

Kostnaderna för köp av verksamhet beräknas bli 1,5 mknr lägre än budget samtidigt som övriga kostnader beräknas bli 2,2 mknr högre, dessa kostnader avser bland annat åtgärder vid felanmälan där inköp av material görs som övriga kostnader när de inte köps in via entreprenör. Som övriga kostnader finns inköp av livsmedel och förbrukningsmaterial till caféer utöver budget som finansieras genom övriga intäkter utanför budgetramarna.

Avvikelse på övriga intäkter avser främst statsbidrag för Skapande skola som administreras inom Kultur- och fritidsnämnden och nyttjas för kulturverksamhet i grundskolor.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

Beskrivning och analys

Kultur- och fritidsnämnden arbetar kontinuerligt med uppföljning och jämförelser med liknande kommuner för att utveckla verksamheternas kvalitet, tillgänglighet och service. Resultat från årets undersökningar och flera av de indikatorer som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen inkommer först under senare delen av hösten. Bedömningen i delårsboks slutet grundar sig därför på hittills tillgängliga resultat, verksamheternas löpande uppföljning samt tidigare genomförda mätningar.

Flera av nämndens verksamheter lockar fler deltagare och besökare, vilket signalerar att fler nås av utbudet och tar del av det.

Verksamheter som lyckas nå ut till fler är bland andra biblioteket, fritidsgårdar och kultur för barn.

Utveckling i nämndens samtliga verksamheter grundar sig i brukardialoger och undersökningar samt omvärldsspaningar och analyser.

Då deltagande i nämndens verksamheter till största del är frivilligt är resurssättning svår att förutsäga. En viktig kvalitetsparameter, när besökarantalet ökar, är möjligheten att förstärka personalstyrka med extra resurser. Ett bra samarbete med Bemanningenheten har utvecklats och ska fortsätta att utvecklas för detta ändamål.

Mer relationsberoende verksamheter, som till exempel fritidsgårdar, behöver utöka resurstillgången mer långsiktigt hållbart.

En förstärkning i form av Barn- och ungdomskonsulent har gett funktionsrättsområdet ökat fokus. En samverkan med Socialförvaltningen har lett till flera riktade aktiviteter och förbättrade förutsättningar att nå målgruppen.

Genom regelbundna möten och löpande dialog med idrotts- och friluftsföreningar tydliggörs önskemål och behov kopplat till kommunala idrott- och friluftsanläggningar. Under årets första halva har flera åtgärder utförts i Österåkers sportcentrum och på Åkersberga IP för att öka ändamålsenligheten och i större utsträckning möta föreningslivets behov. Enkätundersökningen Hallkollen visar på en ökad nöjdhet, framförallt hos unga aktiva.

Ett område som fortsatt påverkar nöjdheten negativt är städning i idrottsanläggningar. I synnerhet är golvvård ett angeläget område att förbättra.

Musikskolornas gemensamma arbete är inriktat på att fler barn och unga ska hitta till musik- och skapandeverksamhet. Under våren producerades en gemensam informationsfilm som synliggör kommunens tre musikskolor och

deras gemensamma uppdrag. Fokus ligger på att sänka trösklarna till verksamheten och göra det enklare för fler barn och unga att hitta en form för sitt eget skapande.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms nå målen i nästintill samtliga verksamheter.

När fler unga svarar på enkätundersökningen "hallkollen" ökar nöjdheten.

Unga aktiva tenderar att vara mer nöjda än medföljande vuxna med idrottsanläggningarna. Det ska så klart fortsatt ses som viktigt att öka nöjdheten hos alla besökare i kommunens anläggningar.

Prognosen har tidigare år sänkts, för att mer möta en relativt låg nöjdhet och bygga tillit successivt. Strävan är att fortsätta höja prognos och mål för att nå så hög nöjdhet som möjligt.

Bibliotekens programverksamhet ökar stadigt och NKI visar att besökarna är nöjda med utbudet och känner sig trygga. Tidskriftsavdelningen, som kallas Hyllan, har möblerats om och det uppskattas av låntagarna.

Kultur och finskt förvaltningsområde räknar med att uppfylla sina mål gällande antal aktiviteter, spridningen av teater till skärgården.

Deltagare i öppen ungdomsverksamhet uttrycker hög nöjdhet och andelen ungdomsproducerad verksamhetstid ökar stadigt.

Åtgärder för måluppfyllelse

Fortsatt dialog med föreningsliv och arbete med långsiktig anläggningsplan är prioriterade insatser framåt för att nå högre satta kvalitetsmål kopplat till idrottsanläggningar.

Löpande arbete pågår tillsammans med upphandlad lokalvårdsaktör för en positiv utveckling av städningen i idrottsanläggningar. Ett alternativ att ta över golvvård i nämndens egen drift ses över, om det skulle visa sig möjliggöra positiv utveckling framåt.

Biblioteket fortsätter sin resa mot fler besökare och ett brett utbud.

Kulturen fortsätter spridningen av kulturutbud till fler platser i kommunen, ut till skärgården.

Ökat utbud och ökat antal deltagare och besökare ökar samtidigt behov av resurser och samverkan. Nya former av samverkan söks och utvecklas kontinuerligt. En konstruktiv balans mellan utbud och resursbehov beaktas och följs upp.

4.1.1 Kultur- och fritidsnämndens verksamheter präglas av hög kvalitet

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
— Kvantitativ undersökning i idrottsanläggningar, nöjdhetsfrågor	35 %	62 %			50 %
— Kvantitativ undersökning på biblioteken, nöjdhetsfrågor	92 %	93 %		93 %	92 %
— Andel föreningar med ledarskapspolicy					70 %
— Kvantitativ undersökning Berga teater, nöjdhetsfrågor				80 %	80 %
— Andel ungdomsproducerad verksamhetstid	15 %	32 %		35 %	35 %
— Andel deltagande ungdomar som producerar verksamhet	2 %	6 %		8 %	8 %
— Nöjd med den öppna ungdomsverksamheten	89 %			95 %	95 %
— Med målen i sikte - Musikskola					

4.1.2 Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska ha hög tillgänglighet

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
■ Biblioteket, bemannade öppettimmar kväll och helg	12	12		12	12
■ Nöjdhet med verksamhetstider i nom den öppna ungdomsverksamheten	80 %	81 %		85 %	85 %
■ Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%)	16				16
■ Antal elever inskrivna i musikskolornas verksamhet					

4.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

Beskrivning och analys

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott för 2026. En betydande del av avvikelsen är kopplad till utvecklingen och återöppningen av Domaruddens friluftsanläggning.

Under året har ett omfattande upprustnings- och iordningställandearbete genomförts. Sliten utrustning har ersatts, ny utrustning har köpts in och digitala låssystem har installerats, vilket skapar bättre förutsättningar för självservice och en mer effektiv drift framöver. Sammantaget har insatserna inneburit ett tydligt kvalitetslyft för anläggningen.

Sommaren 2026 har hela Domaruddens anläggning varit i drift, inklusive allmänhetens bastu och stuguthyrning. Den utökade verksamheten har samtidigt medfört ett större behov av bemanning, bland annat genom kommunens bemanningsenhet. Därutöver har flera feriearbetande ungdomar varit placerade vid anläggningen under sommaren.

Prognosen påverkas även av en förstärkning inom området funktisfritid. Funktionen är centralt förankrad och syftar till att stärka tillgängligheten till fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Arbetet har under året bedrivit ett flertal operativa insatser däribland, anpassad skola på aktivitet i multiarenan, valcafé för målgruppen, samt kartläggning och samverkan med andra organisationer både utanför och inom kommunen.

Trygghet är en central kvalitetsfaktor inom nämndens verksamheter och en

viktig förutsättning för att skapa attraktiva, tillgängliga och välbesökta mötesplatser. Ett ökat besöksantal inom flera av nämndens verksamheter är positivt och ligger i linje med ambitionen att fler invånare ska ta del av kultur-, fritids- och idrottsutbudet. Samtidigt innebär ett högre nyttjande ett ökat behov av närvaro, service, tillsyn och bemanning för att upprätthålla god kvalitet och trygghet.

Det ökade nyttjandet av nämndens verksamheter påverkar därmed också kostnadsnivån och är en del av förklaringen till årets ekonomiska avvikelse. Bemanningsbehoven styrs i hög grad av krav på trygghet, tillgänglighet, service och kvalitet, inte enbart av verksamheternas öppettider.

Domarudden är en prioriterad anläggning och erfarenheterna från den första sommaren med full verksamhet kommer att ligga till grund för fortsatt utveckling av drift, bemanning och arbetssätt inför kommande år.

Bedömning av måluppfyllelse

Bibliotekets barnverksamhet har ett stort antal besökare och bidrar till att skapa läslust, delaktighet och tidiga positiva möten med kultur och litteratur. Även bibliotekens programverksamhet fortsätter att utvecklas och NKI visar att besökarna är nöjda med utbudet och upplever biblioteken som trygga.

Antalet besökare i fritidsgårdarnas verksamheter ökar. Det är en positiv utveckling, men innebär samtidigt högre krav på närvaro, kompetens och bemanning. Trygghet är en central del av verksamheternas kvalitet och en förutsättning för att fler unga ska vilja vistas i och återkomma till verksamheterna. Arbeta pågår därför med att förstärka antalet fritidsledare för att långsiktigt kunna möta ett ökat besöksstryck. Satsningen bedöms även kunna bidra positivt till kommunens övergripande trygghetsarbete.

Tidskriftsavdelningen Hyllan har möblerats om, vilket har mottagits positivt av bibliotekets besökare. Parallellt fortsätter arbetet med aktiviteter och förstärkt vuxennärvaro. Bedömningen är att det täta samarbetet mellan kommunen, polisen och Citycon skapar bättre förutsättningar för ett socialt hållbart och tryggt sammanhang på platsen.

Kulturverksamheten och arbetet inom finskt förvaltningsområde bedöms i huvudsak nå uppsatta mål avseende antal aktiviteter och geografisk spridning. Ett särskilt fokus ligger på att kulturutbudet ska nå fler delar av kommunen, bland annat genom teater och andra kulturaktiviteter i skärgården.

Åtgärder för måluppfyllelse

Nöjdheten med och tillgängligheten till nämndens anläggningar ska fortsätta att öka. Ett prioriterat område är att utveckla kvaliteten på städning och golvvård genom ny upphandling. Nämnden ser därför över möjligheten att, i likhet med flera andra kommuner, ta ett större operativt ansvar för golvvården

i egen regi. Det ger bättre förutsättningar att styra kvaliteten och snabbare möta synpunkter från föreningar och besökare.

Kompetensen hos den interna personalen i sporthallarna ska samtidigt stärkas för att ytterligare förbättra service, bemötande och förståelsen för föreningarnas behov. En hög kvalitet i den dagliga driften är central för både nöjdhet, trygghet och ett fortsatt högt nyttjande av anläggningarna.

Biblioteket fortsätter arbetet med att öka antalet besökare och utveckla ett brett, relevant och tillgängligt utbud. Inom kulturområdet utvecklas fler arrangemang och mötesplatser i olika delar av kommunen för att skapa en bättre geografisk spridning av kultur för både barn och vuxna.

Sammantaget är inriktningen att hög kvalitet ska märkas i invånarnas faktiska möte med verksamheterna – genom trygga miljöer, god service, hög tillgänglighet och ett innehåll som gör att fler vill delta och återkomma.

4.2.1 Kultur- och fritidsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Ej negativ avvikelse gentemot budget	0 %	-0,7 %		-1 %	0 %

4.2.2 Kultur- och fritidsnämnden ska hålla hög prognossäkerhet

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår.	0 %	0 %		0 %	0 %

4.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Beskrivning och analys

Att upprätthålla och utveckla kultur- och fritidsnämndens verksamheter handlar i hög grad om att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer där invånare vill vistas och delta. Trygghet är en grundläggande faktor och behöver finnas med i såväl verksamheternas innehåll som i bemanning, fysisk miljö och arbetssätt.

Nämndens förebyggande arbete bland barn och unga är en viktig del av kommunens samlade trygghetsarbete. Genom närvarande vuxna, fritidsledare, aktiviteter och trygga mötesplatser skapas relationer och sammanhang som bidrar till delaktighet och gemenskap. Ambitionen att få fler barn och unga att delta i organiserade eller spontana fritidsaktiviteter är därför ett långsiktigt arbete som berör hela förvaltningen.

En fortsatt utmaning är att i högre grad nå och aktivera de målgrupper som inte själva söker sig till nämndens verksamheter eller till föreningslivet. Rapporter på området nämner familjers ekonomiska förutsättningar som en faktor men även motivation och upplevd inkludering anses vara hindrande faktorer.

Ett ökat antal besökare och fler öppna verksamheter är positivt, men innebär samtidigt ökade krav på bemanning, kompetens och närvaro. Erfarenheter från fritidsgårdarna, biblioteket och sommaröppet på Multiarenan visar på betydelsen av att verksamhetens resurser utvecklas i takt med efterfrågan. Trygghet och kvalitet är nära sammankopplade – fler besökare ställer högre krav på organisationens förmåga att skapa strukturerade, välkomnande och trygga miljöer.

NKI och enkätundersökningar i nämndens verksamheter visar generellt på hög upplevd trygghet hos de som är delaktiga i verksamheterna. Samtidigt omges flera verksamheter av rykten om otrygghet, något som behöver bemötas.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedömer att arbetet utvecklas i rätt riktning. Fler unga söker sig till nämndens verksamheter och satsningar på öppna aktiviteter och mötesplatser når många deltagare. Ett ökat deltagande är positivt och skapar bättre möjligheter till ett förebyggande och relationsskapande arbete.

Indikatorerna inom trygghetsmålet ligger generellt på höga siffror, men sjönk något 2025. Det ökade antal deltagare kan vara en bidragande faktor då detta bidrar till ett ökat behov av närvarande och kompetent personal. För att långsiktigt bibehålla trygghet och kvalitet behöver organisation, schemaläggning och resursfördelning fortsätta utvecklas utifrån när och var behoven är som störst.

Trygghetsindikatorn kopplad till idrottsanläggningar är den som ligger lägst, dock ökade den betydligt från 2024 till 2025. Ökningen beror till stor del på att enkäten besvarades av betydligt fler och av en bredare målgrupp. Samma sak gäller här som på kvalitetsområdet; unga aktiva upplever större trygghet än medföljande vuxna.

Medan nämndens egna verksamheter välkomnar fler deltagare så visar den organiserade idrottsrörelsen på vikande siffror. En utveckling som behöver mötas för att säkerställa att fler har tillgång till meningsfull fritid.

Det långsiktiga målet är att nämndens verksamheter inte enbart ska vara trygga i sig, utan också aktivt bidra till ett tryggare Österåker genom tidiga, förebyggande och relationsskapande insatser.

Åtgärder för måluppfyllelse

Arbetet med att nå grupper som i dag i mindre utsträckning deltar i nämndens verksamheter och föreningsliv ska utvecklas ytterligare. Det kan innebära ett ökande behov av uppsökande och aktiverande arbetssätt.

Till viss del kan detta uppnås genom ökad samverkan mellan verksamheter, till viss del behöver nya åtgärder ses över.

Samverkan med andra delar av kommunen samt med polis, föreningsliv och andra aktörer är fortsatt central. Nämndens verksamheter utgör en viktig del av det långsiktiga förebyggande trygghetsarbetet och bedömningen är att de insatser som genomförs bidrar positivt till målet.

I kommunens införande av modellen Backa Barnet finns flera nycklar till den fortsatta samverkansutvecklingen.

Nämnden fortsätter att utveckla organisation och arbetssätt för att kunna rikta resurser och kompetens dit de ger störst effekt. Roller, ansvar, mandat och ledarskap ses över för att skapa en organisation som snabbt kan möta förändrade behov. Tillit och tydliga mandat ska samtidigt ge medarbetare möjlighet att ta ett större ansvar och bidra till verksamheternas utveckling.

Öppna aktiviteter och mötesplatser, som till exempel lovaktiviteter i idrottshallar, bibliotekets växande aktivitetsutbud samt fritidsgårdarnas och musikskolans målgruppsinriktade aktiviteter, skapar möjligheter att nå fler unga och erbjuda attraktiva alternativ för en trygg och meningsfull fritid.

Samtidigt ställs högre krav på kompetens och bemanning. Nämnden behöver därför fortsatt följa besöksutvecklingen och anpassa schemaläggning och resursfördelning för att säkerställa en trygg och kvalitativ verksamhet.

4.3.I Den upplevda tryggheten inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska vara hög

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Trygghetsundersökning i den öppna ungdomsverksamheten	96 %	92 %		95 %	99 %
 Kvantitativ undersökning i idrottsanläggningar, trygghetsfrågor	55 %	78 %		65 %	65 %
 Kvantitativ undersökning på biblioteken, trygghetsfrågor	94 %	93 %		93 %	97 %

4.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Beskrivning och analys

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till kommunens arbete med social hållbarhet och folkhälsa genom trygga mötesplatser, kultur, idrott, friluftsliv, föreningsliv och möjligheter till en meningsfull fritid. Under delårsperioden har verksamheterna fortsatt att erbjuda aktiviteter och sammanhang som främjar gemenskap, delaktighet, hälsa och livslångt lärande för invånare i alla åldrar.

Delaktighet främjar social hållbarhet. Det för unga tillgängliga jobbet som Ung kommunutvecklare skapar ett sammanhang där unga enligt egen utsago upplever reell delaktighet och där unga och vuxna får möjlighet att lära av varandra. Nämnden ansvarar för strategisk planering och handledning i arbetet med unga kommunutvecklare.

Arbetet inom Backa Barnet stärker nämndens roll i kommunens förebyggande arbete, ett långsiktigt utvecklings- och förändringsarbete implementeras i hela kommunens verksamhet.

Den öppna fritidsverksamheten och biblioteken utgör viktiga arenor utanför skolan där barn och unga kan möta trygga vuxna, delta i aktiviteter och utveckla positiva sociala sammanhang. Biblioteken ska främja det livslånga och hållbara lärandet för alla invånare.

Svagt vikande siffror på deltagande inom den organiserade idrottsrörelsen går i linje med nationella tendenser att fler familjer anger att de prioriterar bort fritidsaktivitet för barnen på grund av ekonomi. Nämnden behöver möta den trenden med olika medel för att tillgodose barns och ungas rätt till och behov

av meningsfull fritid.

Nämndens hållbarhetsarbete omfattar även den ekologiska hållbarheten i anläggningarna. Arbetet med energieffektivisering, bland annat genom byte till LED-belysning på flera av våra anläggningar, sensorer och förbättrad styrning av tekniska system fortsätter. Under hösten genomförs en nollmätning av energi- och vattenförbrukning för att skapa ett bättre underlag för kommande uppföljning, målsättning och prioriteringar.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedömer att arbetet med hållbarhet utvecklas i enlighet med planerad inriktning.

Nämndens verksamheter behöver vara flexibla för att kunna möta förändringar i samhället. Det kan vara ekonomiska förutsättningar hos kommuninvånare likväl som intresse- och attitydförändringar hos barn och unga som behöver mötas.

Index för inflytande och ansvarstagande i den öppna ungdomsverksamheten sjönk något till 2025, samtidigt har andelen ungdomsproducerad verksamhet ökat kontinuerligt. Prognosen lutar åt att målet nås.

Biblioteket utvecklar ständigt nya sätt att nå sina målgrupper och prognosen för målindikatorn är att målet om ökad digital delaktighet nås.

Prognosen för antal program och aktiviteter på biblioteken samt antal offentliga kulturarrangemang pekar på att nämnden landar försumbart under de uppsatta målen. Den rapporterade uppskattningen och deltagarantalet pekar samtidigt uppåt.

När det gäller ekologisk hållbarhet finns utmaningar att hitta mätbara mål där nämnden har tillräckligt mycket egen rådgivning. Utvärdering av det nya målet om el- och vattenförbrukning får visa om det ger ett bra underlag att arbeta vidare med.

Åtgärder för måluppfyllelse

Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Inom ramen för Backa Barnet deltar fyra medarbetare från kultur- och fritidsverksamheterna i olika team i implementeringsarbetet. Genom detta bidrar nämnden till kommunens förebyggande arbete och till att stärka samverkan kring barn och unga. Utvecklingen i detta arbete kommer att peka ut riktningar för utvecklingsbehov i nämndens verksamheter och i samarbetet med föreningslivet. Här kommer förmåga till flexibilitet vara av stor vikt.

Österåkers kommun är första kommunen i Sverige som har med kultur och fritidsområdet från början i Backa Barnets implementeringsarbete.

Inom den ekologiska hållbarheten genomförs nollmätning av energi- och

vattenförbrukningen. Resultatet ska användas som underlag för fortsatt planering av energieffektiviserande åtgärder, tydligare målsättningar och utvecklad uppföljning av nämndens miljöarbete.

Arbete pågår löpande med flertalet aktiviteter för att effektivisera energianvändning genom till exempel byte till LED belysning i anläggningar tillsammans med smarta sensorer. Dialog förs med fastighetsägare löpande för att samordna energibesparande åtgärder.

Stora behov återstår i flertalet anläggningar.

Sammantaget fortsätter kultur- och fritidsnämnden att bidra till kommunens hållbarhetsarbete genom att främja gemenskap, delaktighet, rörelse, kultur och en meningsfull fritid.

Offentlig konst och kulturmiljö som bidrag till kommunens identitet och både boendes och besökares upplevelse av platsen ska också ses som betydande områden att fortsätta kommunicera och utveckla i arbetet med social hållbarhet.

4.4.1 Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra att minska och effektivisera energianvändningen

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Förbrukning av vatten ska effektiviseras i kommunala idrottsanläggningar					
 Förbrukning av el ska effektiviseras i kommunala idrottsanläggningar					

Endast utfall kommer att redovisas för 2026 då detta är första gången denna indikator används.

4.4.2 Främja demokrati och delaktighet i kultur- och fritidsnämndens verksamheter

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
Index, inflytande, ansvarstagande och delaktighet inom den öppna ungdomsverksamheten	64 %	62 %			75 %
Öka digital delaktighet genom bibliotekens verksamhet				12	12

Digital guidning på biblioteket genomförs en dag i månaden, fyra timmar varje tillfälle.

4.4.3 Skapa inkluderande livsmiljöer för rekreation och kultur för fler

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
Antal offentliga kulturarrangemang för barn och vuxna som anordnats i kommunen med stöd av kultur- och fritidsnämnden	339	319		325	330
Antal program och aktiviteter på folkbiblioteken	364	1 017		1 000	1 025

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Allmän fritidsverksamhet

I juni genomfördes kommunens första Pep-dag. Sedan 2025 är Österåkers kommun pep-kommun och pep-dagen genomfördes som ett samverkansprojekt mellan Kultur och fritid och Kommunstyrelsens förvaltning. Fritidsgårdarna och Unga kommunutvecklare planerade och genomförde aktiviteter i huvudsak runt Bergagården.

Sedan 2022 erbjuder Österåkers kommun sommarjobbet Ung kommunutvecklare, där ett mindre antal ungdomar sedan fortsätter att jobba året runt. Ung kommunutvecklare möjliggörs genom samverkan mellan KS och KFN, där KFN står för strategiskt planering och handledning. Detta valår har unga kommunutvecklare producerat Valpodden 2026, där gruppleddare från partier representerade i Kommunfullmäktige intervjuas med fokus på unga förstagångsväljare.

Sommarklubb genomfördes för elfte året bemannat av medarbetare från Öppen ungdomsverksamhet och Idrott och fritidsenheten. Uppsakattade utflykter, temadagar och den återkommande, populära kanalfiskedagen var några av ingredienserna i år.

Dialog med föreningslivet utvecklas kontinuerligt. Förutom löpande möten kring specifika frågor och föreningar har i år en föreningskonferens genomförts i augusti där representanter för femton idrott- och friluftsföreningar deltog.

Tidigare i år, i mars, genomfördes det första friluftsförumet. Ett uppskattat forum där friluftsföreningar aktiva i kommunen möts. Denna gång samlades forumet på Domarudden tillsammans med förvaltare av Danviks Hospitals mark, som fick informera och svara på frågor inför den planerade skogsavverkningen kring Domarudden.

Öppna aktiviteter under skolloven är numera en regelbunden företeelse i Österåkers multiarena.

Aktivitetserna utvecklas att omfatta fler dagar, fler anläggningar och fler målgrupper.

För målgruppen personer med funktionsnedsättning har ett särskilt samarbete med Socialförvaltningen inletts för att nå fler och skapa bättre samarbetsstrukturer.

5.2 Kulturverksamhet

Infrastruktur och utvecklingsprojekt

Biskopstunaprojektet: Projektet är igång och teknisk konsult har avropats under 2026. Dialoger med intressentgrupper (t.ex. boende, föreningar, politiker) har påbörjats för att säkerställa delaktighet och lokal förankring.

Konstprogram antagna: Två konstprogram har godkänts av Kultur- och fritidsnämnden

1. Stadsparken – Konstnärligt gestaltning för att berika den offentliga miljön.
2. Tuna torg – Konstprojekt för att skapa identitet och liv i det centrala torget.

Samarbetet med SBF kring inventeringar gällande kulturmiljöer är under utveckling och det är en viktig service att erbjuda våra invånare. kulturmiljöunderlag pågår som en integrerad del i det löpande förbättrings- och tillgänglighetsarbetet. Detta innefattar bland annat digitaliserad samordning och förberedelse av nya bebyggelseinventeringar, och säkerställer uppfyllandet av gällande regelverk och rekommendationer från kulturvårdsmyndigheterna.

Planering och genomförande med åtgärder för Norrö tingshus tak fortsätter.

Kultur och finskt förvaltningsområde

Föreningen Sverigefinnar i Österåker fick bidrag från Institutet för språk och folkminnen för att kunna genomföra ett sommarläger för barn och unga, som anordnades i samarbete med Österåkers kommun.

Valborgsfirande: Framgångsrikt samarbete kring Valborg, med ökad säkerhet och trygghet på platsen tack vare bättre planering och samordning med berörda aktörer.

Östanå visafton: Genomfört evenemang som stärkt kulturlivet och stärker besöksnäringen i Österåker. Över 600 besökare.

Barn - och ungdomskultur

Föreställningarna har genomförts på Berga Teater samt ute på skolorna. Vi strävar att nå elever i skärgården och elever inom den anpassade skolan. Under året framfördes exempelvis *Konsertburkar* på Ljusterö förskola, och *Clownkalaset* visades vid en offentlig föreställning på Husarö. Under året genomförs åtta familjeföreställningar med ett varierat program bestående av barnteater, cirkus, musikteater och konserter.

När det gäller skolbio är framtiden för Bio Facklan fortfarande osäker. Förhoppningen är dock att kunna genomföra sju filmvisningar under november. Visningarna riktar sig till elever från förskoleklass upp till gymnasiet.

5.2.1 Kultur för skola och förskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Skolbio, antal deltagare	761	986	703	574		600	650
Scenkonst för barn, antal deltagare	1 254	723	963	1 083		1 000	1 100

5.3 Idrott- och friluftsanläggningar

Under året har flera insatser genomförts för att förbättra tillgänglighet, kvalitet och funktion i kommunens idrotts- och fritidsmiljöer. Arbetet syftar till att skapa bättre förutsättningar för ett aktivt liv, ett starkt föreningsliv och attraktiva mötesplatser för kommunens invånare.

Domarudden – en mer tillgänglig friluftsanläggning

En av årets större förändringar är att kommunen har tagit över verksamheten vid Domarudden i egen regi. Under sommaren har hela anläggningen kunnat hållas öppen med bland annat café, allmänhetens bastu, stuguthyrning och möjlighet att låna eller hyra aktivitetsutrustning.

Övertagandet ger kommunen större möjlighet att utveckla Domarudden som friluftsområde, mötesplats och besöksmål. För invånarna innebär det ett bredare utbud och bättre möjligheter att använda området för motion, rekreation, bad, friluftsliv och sociala aktiviteter under en större del av året.

Erfarenheterna och ekonomiskt utfall från den första säsongen i egen regi används nu för att utveckla service, bemanning, självservice och verksamhetsutbud inför kommande år.

Roslagsleden

Arbetet med att utveckla Roslagsleden har fortsatt under året. Skyltning och ledmarkeringar har uppdaterats för att göra leden enklare att följa och skapa en tryggare och mer tillgänglig upplevelse för vandrare och andra besökare.

Arbetet sker i samverkan med berörda kommuner och lokala markägare. Nya nyttjanderättsavtal har också tagits fram för att skapa tydligare och mer långsiktiga förutsättningar för skötsel och förvaltning. För invånare och besökare innebär detta en mer sammanhållen och tillgänglig vandringsled och bättre möjligheter till friluftsliv nära hemmet. Fortsatt genomgång av driftsavtal och underhåll analyseras och förbättras.

Enklare felanmälan och snabbare åtgärder

Felanmälanshanteringen i InfraControl har fortsatt att utvecklas. Fokus har varit att göra det enklare för besökare och föreningar att rapportera fel och brister vid kommunens anläggningar.

Samtidigt har de interna rutinerna för mottagande, fördelning och uppföljning av ärenden förbättrats. Målsättningen är att fel ska kunna identifieras och åtgärdas snabbare och att den som använder en anläggning ska mötas av en välskött, fungerande och säker miljö.

En politisk förstärkning av bidrag till idrott och friluftsföreningar har lett till en ökning av det kommunala aktivitetsstödet och anläggningsbidraget. Stödet betalas ut två gånger per år.

Investeringar i idrottsanläggningar

Flera investeringar har genomförts eller påbörjats för att förbättra kvaliteten och funktionaliteten i kommunens idrottsanläggningar.

I Österåkers Sportcentrum har A- och B-hallen fått ny energieffektiv LED-belysning. Det ger en bättre ljusmiljö för både träning och tävling samtidigt som energiförbrukningen minskar. Arbetet med ett nytt sportgolv i A-hallen har också inletts för att skapa bättre förutsättningar för föreningsliv, skolor och andra användare.

Vid Åkersberga IP har upprustning av omklädningsrummen påbörjats. Ytor för vinterupplag har också asfalterats för att förbättra den dagliga driften och anläggningens funktion.

Investeringarna bidrar sammantaget till mer moderna, hållbara och ändamålsenliga anläggningar där fler kan träna, tävla och delta i aktiviteter under goda förutsättningar.

Dialog med föreningslivet

En nära dialog med föreningslivet är viktig för att kommunens anläggningar och verksamheter ska utvecklas utifrån de behov som finns.

Under året har bland annat arenamöten genomförts vid Multiarenan och hallmöten i Österåkers Sportcentrum. Mötena ger föreningar möjlighet att lyfta synpunkter och behov direkt med kommunen och skapar samtidigt en bättre gemensam förståelse för frågor som rör drift, tider, kvalitet, investeringar och framtida utveckling. De kommande åren genomförs direktdialoger med 8 föreningar varje år för att djupare kunna möta och utveckla samarbeten.

Dialogen är ett viktigt verktyg för att utveckla anläggningarna tillsammans med dem som använder dem och för att skapa bättre förutsättningar för ett levande och växande föreningsliv i Österåker.

Sammantaget har arbetet under året haft fokus på att skapa välskötta, tillgängliga och attraktiva idrotts- och friluftsmiljöer. Genom investeringar,

förbättrad service, utvecklade digitala arbetssätt och en nära dialog med föreningslivet ska det bli enklare för fler invånare att vara aktiva och ta del av kommunens idrotts- och fritidsutbud.

5.3.1 Idrott och fritid

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Andel kommunin vånare inom idrottsrör elsen* i % (*den idrottsrör else som driver ekonomisk t stöd i form av bidrag och anläggning ar)	14	15	16	16		17	17
Andel (%) aktiva 7-8 år	79		78	81		80	80
Andel (%) aktiva 9- 13 år	75		79	90		78	78
Andel (%) aktiva 14- 19 år	28		26	32		32	32
Andel (%) aktiva 20- 25 år	6		6	9		8	8

5.4 Öppen ungdomsverksamhet

Under året har den öppna ungdomsverksamheten fortsatt att utveckla insatser som stärker ungas delaktighet, gemenskap och möjligheter till en meningsfull fritid. Ett särskilt fokus har legat på att nå unga som riskerar att hamna utanför etablerade sociala sammanhang eller som behöver extra stöd för att kunna delta. En tydlig ökning på 12% besökare är en tydlig kvalitetsfaktor att bygga vidare på.

Stödgrupp för flickor i social isolering

Fältverksamheten har etablerat en stödgrupp för flickor som befinner sig i social isolering. Syftet är att skapa en trygg väg tillbaka till gemenskap och ökad delaktighet för unga som bland annat kan ha problematisk skolfrånvaro, psykisk ohälsa eller andra sociala utmaningar.

Genom regelbundna träffar, ledda av barn- och ungdomsstödare inom fältgruppen, får deltagarna möjlighet att bygga relationer, stärka sitt sociala nätverk och successivt närma sig andra aktiviteter och sammanhang. Insatsen är en del av verksamhetens förebyggande och relationsskapande arbete och syftar till att minska risken för långvarigt utanförskap.

Utvecklad funkisverksamhet

Vid Solskiftets fritidsgård har en tydligare funkisprofil utvecklats för att skapa fler tillgängliga och inkluderande fritidsmöjligheter för unga med funktionsnedsättning.

Under året har bland annat odling av grönsaker och kryddor genomförts tillsammans med träningsskolan, liksom en påskfest för unga med funktionsnedsättning. Verksamheten skapar möjlighet till både egna anpassade aktiviteter och möten mellan olika grupper av unga.

Genom satsningen breddas tillgången till kommunens fritidsutbud samtidigt som delaktighet, förståelse och gemenskap stärks. Ambitionen är att fler unga, oavsett funktionsförmåga, ska kunna hitta en trygg och meningsfull fritid.

Ung i Österåker – sommarverksamhet

Ung i Österåkers sommarverksamhet har erbjudit ett omfattande och varierat utbud av kostnadsfria aktiviteter för ungdomar från avslutad årskurs 6 till och med 18 års ålder.

Verksamheten omfattade över 1 000 deltagartillfällen och innehöll bland annat stadsvandringar, problemlösningsaktiviteter, kreativt skapande, fotodagar och aktiviteter med fokus på välmående och rörelse.

Genom att erbjuda kostnadsfria aktiviteter under sommarlovet har fler ungdomar fått möjlighet att delta oberoende av familjens ekonomiska förutsättningar. Satsningen har skapat fler sammanhang där unga kan mötas, prova nya aktiviteter, knyta kontakter och få positiva erfarenheter tillsammans.

med andra.

Sammantaget bidrar den öppna ungdomsverksamheten till kommunens förebyggande arbete genom att skapa trygga relationer, inkluderande mötesplatser och fler vägar till en meningsfull fritid. Ett fortsatt utvecklingsområde är att arbeta mer aktivt och uppsökande för att nå unga som i dag inte själva söker sig till verksamheterna.

5.4.1 Öppen ungdomsverksamhet

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Deltagare			16 083	21 702		24 000	23 000
Nöjda med öppettider	72 %	74 %	80 %	81 %		85	85
Verksamhetstid per vecka			80			82	82
Andel unga som producerar verksamhet			2 %	6 %		6 %	8
Andel verksamhetstid producerad av unga			15 %	35 %		30 %	37
Antal unga som producerar verksamhet			272	1 089		1 200	1 200
Antal aktiviteter (kreativa initiativ)			985	1 041		1 150	1 150

5.5 Bibliotek

Under året har biblioteksverksamheten fortsatt att arbeta med fokus på läsfrämjande verksamhet, kunskapsförmedling, och tillgänglighet. Biblioteket har en viktig roll som öppen och kostnadsfri mötesplats där invånare i olika åldrar kan ta del av litteratur, information, studiestöd och aktiviteter.

Stärkt läsfrämjande arbete

En ny läsmetod håller på att implementeras under året med syfte att utveckla bibliotekets läsfrämjande arbete, och skapa mer strukturerade former för att väcka och stärka läslust. Metoden ska ge personalen ytterligare verktyg för att möta olika målgruppers behov och bidra till att fler invånare hittar till läsning och litteratur.

Ett särskilt fokus ligger på barn och unga, där biblioteket kan bidra till att stärka språk, läsförståelse och lusten att läsa även utanför skolans miljö. Under hösten har invånarna kunnat förtidsrösta på biblioteket och i samband med det har de små barnen på förskolorna erbjudits en pedagogisk aktivitet där bibliotekarierna kombinerar högläsning med boksamtal om demokrati och rättigheter.

Professionell läxhjälp

Biblioteket kommer att under hösten erbjuda högstadiel elever professionell läxhjälp, som ett led i att arbeta med bildning och att ytterligare förstärka barn och ungas kunskapsutveckling. Nämnden erbjuder barn och unga möjligheter att få stöd i sitt skolarbete på fritiden, i en trygg och tillgänglig miljö. Här skapas en levande och inkluderande miljö där fler invånare kan mötas, delta i aktiviteter, ta del av kunskap och få stöd i olika delar av vardagen.

Strategisk och proaktiv utveckling

Biblioteket har under året initierat flera utvecklingsinsatser som stärker verksamheten långsiktigt. Den nya läsmetoden, läxhjälp och utvecklingen av Hyllan är exempel på satsningar där biblioteket tar en mer aktiv roll utifrån identifierade behov hos invånarna samt uppfyller det som står i bibliotekslagen.

Sammantaget stärker insatserna bibliotekets roll som en öppen och tillgänglig samhällsresurs. Genom att kombinera litteratur, studiestöd, mötesplatser och samverkan både internt med kommunens övriga verksamheter och externa aktörer skapas bättre förutsättningar för fler invånare att ta del av kunskap, kultur och gemenskap.

5.5.1 Bibliotek

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal besök	131 781	149 640	171 374	172 058		172 000	172 000
Antal utlån	133 268	147 291	159 063	168 249		165 000	165 000
Antal öppettimmar på huvudbiblioteket per vecka	62	62	52	58		58	58
Antal öppettidagar per år totalt på folkbiblioteken	475	473	481	484		480	480

5.6 Musikskola

Österåkers musikskola har under våren planerat ett EU-utvecklingsprojekt med en Spansk musikskola, projektet är ett utbytes projekt och kommer att genomföras i höst.

Österåkers musikskola deltar även i två skandinaviska digitala projekt, ett för att öka barn i glesbygds möjlighet till musikaktivitet och det andra för att främja barns tillgång till musikundervisning i såväl grundskolan som på fritiden.

Under våren 2026 har en kundresa genomförts för att möta invånarnas behov bättre gällande ansökning och avslut för den samlade musikskolornas verksamheter, som en del av kvalitetsuppföljningen.

Förbättringar har genomförts och genomförs löpandes.

Ett av dem är införandet av ett nytt elevsystem som ska bli att öka servicegraden för vårdnadshavare, ett annat är skapandet av en gemensam informations film.

Den samlade musikskoleverksamheten har under våren planerat för en gemensam projektvecka där målet är att inspirera, främst äldre barn och ungdomar, till att välja musik och skapande verksamhet som en fritidsaktivitet.

5.6.1 Prestation/volym

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Andel kurser i kommunal regi	36 %	35 %	35 %	37 %			
Andel kurser i fristående regi	64 %	65 %	65 %	63 %			
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%)			16				16

5.6.2 Totalt för alla utförare av musikskola, antal kurser

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Ämneskurs 1-4 elever	1 164	1 076	1 005	1 018			
Grupp 5-12 elever	652	551	518	495			
Ensemble 13+	232	229	214	162			
Totalt	2 048	1 856	1 737	1 675			

5.6.3 Kvalitet

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Andel unga som producerar verksamhet inom musikskola i egen regi			15 %	15 %			
Andel verksamhetstid producerad av unga inom musikskola i egen regi			25 %	25 %			

6 Uppföljning av privata utförare

- Spår, leder, badplatser och ridstigar. Utförare Peab, avtals uppföljning 1/månaden.
- Musikskolorna Popskolan och Livat
- Driftavtal av Söra simhall och solskiftesbadet. Utförare: Medley Avtals uppföljning 2 gånger
- Städavtal, Utförare: Rengörare Näslund, Avtals uppföljning tre gånger i år.

7 Internkontroll

Inför 2026 genomfördes en risk- och väsentlighetsanalys av en arbetsgrupp i Kommunstyrelsens förvaltning. Analysen ledde till fyra centrala kontrollmoment som fokuserar i hög grad på att kontrollera dels huruvida fastställda riktlinjer och rutiner efterföljs i organisationen, dels på insatser för att motverka välfärdsbrott.

Två kontrollmoment är utarbetade särskilt för Kultur- och fritidsnämnden. Rutiner finns som säkerställer att internkontrollplaner upprättas i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll.

Genom uppföljning enligt internkontrollplanen 2026 bedöms ansvarsområdet för Kultur- och fritidsnämnden kunna kontrolleras tillfredsställande med tillägget av två nämndspecifika kontrollmoment, kontroll av anlitaandet av konsulter och kontroll av jäv på nämndsmöten.

Utifrån perspektiven risk, väsentlighet och sannolikhet finns anledning att lägga till två kontrollmoment i internkontrollplanen som avser risker för jäv eller korruption. I samband med direktupphandlad verksamhet eller vid konsultuppdrag, särskilt som största delen av nämndens verksamhet utförs genom beställningar, uppdrag eller avtal är det viktigt att rutiner finns.

Under perioden till och med delårsbokslut har inga avvikelser noterats.

8 Personaluppföljning

8.1 HR

8.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025	Utfall Delår 2026
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	67,1	71,1	68,8	69,7
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 dec respektive 31 aug	3,2	1,4	3,9	4,6
Totalt antal årsarbetare, 31 dec respektive 31 aug	70,3	72,4	72,7	74,3
Antal anställda med månadslön, 31 dec respektive 31 aug	82	83	81	83

8.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025	Utfall Delår 2026
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår, %	6,1	5,4	4,7	5,2
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer), %	49	46	33	33
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro, %	51	54	67	67

9 Framåtblick

Kultur och bibliotek

Med en åldrande befolkning ökar behovet av anpassade kultur- och bibliotekstjänster. Nämnden planerar att rikta resurser mot tillgänglighetsanpassningar (fysiskt och digitalt) med syfte att inkludera fler målgrupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning eller nyanlända. Det är kopplat till Tillgänglighetslagen som träder i kraft 2027. Nämnden vill ytterligare stärka bibliotekens arbete med läsfrämjande insatser och digital kompetens hos barn och unga. Det görs genom en särskild utarbetad läsmetod för att väcka läslust, anordna fler aktiviteter där bibliotekarierna sätter litteraturen i fokus. I den nya biblioteksplanen 2027-2030 kommer läslust och läsförmåga att vara i fokus och även beredskapsfrågor.

Antal kulturföreningar som söker bidrag kulturevenemang ökar. Föreningarna bidrar till ett rikt kulturutbud och berikar invånarnas möjligheter till kulturella upplevelser. I takt med att befolkningen ökar i kommunen behöver bidragen ses över och anpassas till de förutsättningar som nu råder.

Samarbete med socialnämnden behöver stärkas med syfte att ge ökad livskvalitet till äldre och att använda resurser på ett effektivt sätt - mer för fler. Nämnden ser ett samarbete kring digital kompetensutveckling för äldre som ett möjligt område att samarbeta kring och även möjligheten att fler förvaltningar kan arbeta med seniordagarna.

Under kommande period kommer nämnden att fortsätta arbetet med det finska förvaltningsområdet, arrangera samråd och genomföra minoritetsveckan för att nämna några evenemang. Genom strategiska satsningar på digital tillgänglighet, finskspråkiga tjänster, läsfrämjande arbete och krisberedskap kommer vi att säkerställa att kultur- och biblioteksverksamheten fortsätter att vara en viktig resurs för alla invånare.

Öppen ungdomsverksamhet

Under första halvåret 2026 ökade antalet deltagartillfällen i den öppna ungdomsverksamheten med 15 procent jämfört med samma period 2025. Det motsvarar cirka 1 500 fler deltagartillfällen. Ökningen har medfört högre arbetsbelastning för fritidsledarna och större krav på bemanning under verksamhetstiderna..

Verksamheten bedömer att bemanningen behöver utökas med två fritidsledartjänster för att hantera besöksökningen med bibehållen trygghet och kvalitet. Bedömningen behöver kompletteras med uppgifter om nuvarande bemanning, verksamhetstider och data från den årliga mötesplatsenkäten.

Fältverksamhetens ökade fokus på tidiga och samordnade insatser kräver kompetens inom förebyggande arbete, samverkan och stöd till ungdomar. Medarbetarna behöver därför relevant fortbildning. Löneläget behöver också

analyseras i förhållande till utbildningskraven och konkurrensen om kvalificerad personal, så att verksamheten kan rekrytera och behålla medarbetare med efterfrågad kompetens.

Idrott och fritid

Allt högre ställda krav och förväntningar på idrottsanläggningar från idrottsrörelsen föranleder god, balanserad dialog baserad på fakta med berörda parter. Både nya och befintliga anläggningar ska utvecklas för ökad tillgänglighet och flexibilitet. Tillgång till kommunal anläggning minskar generellt sårbarheten för en föreningsverksamhet. En långsiktigt anläggningsplan kopplat till budgetplan tas fram

En nära kommunikation med idrottsrörelsen regionalt och det i kommunen verksamma föreningslivet lägger grund för avvägt stöd till den organiserade verksamheten. Idrott i förening är till stor del styrd från idrottsrörelsens egna styrfunktioner som tar egna beslut om utveckling och förändring. Idrottsrörelsens egna utvecklingsarbete, svenska idrott 2035, bevakas i arbetet med kommunens utveckling av stöd till idrott- och friluftsföreningar.

En regional samverkan för parasport, där Österåkers kommun deltagit, har tagit fram ett förslag till samverkansmodell som ska vara ledande i utvecklingen för parasport i Stockholmsregionen.

Det handlar om att möjliggöra för parasport att verka över kommungränser för att på bästa sätt möta målgruppens behov och tillgängliggöra idrotten för fler.

Nämnden behöver möjliggöra för alla kommuninvånare att utöva motions- och rekreationsaktiviteter. Spontan aktivitet ska möjliggöras och ytor ska planeras för att möta kommuninvånarnas bredd av intressen och behov.

Kommunens friluftsmiljöer kräver utvecklad samverkan. Utmaningar finns att säkra rekreationsområden i en växande kommun. Befintliga friluftsområden involverar ofta flera markägare och flera samverkande kommuner. En samverkande organisation med rätt kompetens och resurser främjar vårdande och utveckling av kommunens friluftsområden som inbegriper både land och vatten.

Musikskola

Musikskolans verksamhet arbetar med framtagandet av en uppföljningsmodell. Med målen i sikte som gör uppföljningen av både egen regi och externa utförare tydligare. Fortsatt är kommunikationsinsatser viktiga där Musik och skapande behöver ta mer plats för att hitta målgrupperna som idag saknar en aktiv fritid. Att överväga en breddning av utbudet från musikskola till kulturskola kan vara en bra väg framåt.

I 0 Målbilaga

Övergripande mål	Nämndsmål/resultat mål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet ■	Kultur- och fritidsnämndens verksamheter präglas av hög kvalitet ■	■ Kvantitativ undersökning i idrottsanläggningar, nöjdhetsfrågor	35 %	62 %	
		■ Kvantitativ undersökning på biblioteken, nöjdhetsfrågor	92 %	93 %	
		■ Andel föreningar med ledarskapspolicy			
		■ Kvantitativ undersökning Berga teater, nöjdhetsfrågor			
		■ Andel ungdomsproducerad verksamhetstid	15 %	32 %	
		■ Andel deltagande ungdomar som producerar verksamhet	2 %	6 %	
		■ Nöjd med den öppna ungdomsverksamheten	89 %		
		■ Med målen i sikte - Musikskola			
	Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska ha hög tillgänglighet ■	■ Biblioteket, bemannade öppettimmar kväll och helg	12	12	
		■ Nöjdhet med verksamhetstider inom den öppna ungdomsverksamheten	80 %	81 %	
		■ Elever i musiker- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%)	16		

Övergripande mål	Nämndsmål/resultat mål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026
		 Antal elever inskrivna i musikskolornas verksamhet			
Österåker har en robust och effektiv ekonomi 	Kultur- och fritidsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans 	 Ej negativ avvikelse gentemot budget	0 %	-0,7 %	
	Kultur- och fritidsnämnden ska hålla hög prognossäkerhet 	 Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår.	0 %	0 %	
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här 	Den upplevda tryggheten inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska vara hög 	 Trygghetsundersökning i den öppna ungdomsverksamheten	96 %	92 %	
		 Kvantitativ undersökning i idrottsanläggningar, trygghetsfrågor	55 %	78 %	
		 Kvantitativ undersökning på biblioteken, trygghetsfrågor	94 %	93 %	
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid 	Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra att minska och effektivisera energianvändningen 	 Förbrukning av vatten ska effektiviseras i kommunala idrottsanläggningar			
		 Förbrukning av el ska effektiviseras i kommunala idrottsanläggningar			
	Främja demokrati och delaktighet i kultur- och fritidsnämndens verksamheter 	 Index, inflytande, ansvarstagande och delaktighet inom den öppna ungdomsverksamheten	64 %	62 %	
		 Öka digital delaktighet genom bibliotekens verksamhet			

Övergripande mål	Nämndsmål/resultat mål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026
	Skapa inkluderande livsmiljöer för rekreation och kultur för fler —	— Antal offentliga kulturarrangemang för barn och vuxna som anordnats i kommunen med stöd av kultur- och fritidsnämnden	339	319	
		— Antal program och aktiviteter på folkbiblioteken	364	1 017	

I I Bilaga Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod, internkontroll, (enhetsspecifik)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 1. Löpande förändringar i attestförteckningar dokumenteras och diarieförs på korrekt sätt	Vid organisationsförändring eller personalförändring	egen uppföljning	förvaltningschef	• Ja	 Ja	Det finns delegation av enhetschefers attesträtt i lönesystemet som inte finns med i attestförteckningen
Central 2. Fastställd rekryteringsprocess efterföljs, med särskilt fokus på bakgrundskontroll av potentiella nya medarbetare.	vid nyanställning	egen uppföljning	enhetschef och förvaltningschef	• Ja	• Nej	vid rekrytering kontrolleras utdrag ur belastningsregistret och och avtal med utförare ska även dessa göra så
Central 3. Verksamheterna har genomfört och dokumenterat en riskanalys kopplat till välfärdsbrottslighet inom sitt respektive verksamhetsområde och tagit fram en åtgärdsplan för att hantera eventuella risker	ska göras under 2026	egen uppföljning t ex med föreningslivet	förvaltningschef	 Nej	• Nej	kontrollmomentet ska följas upp när plan är på plats

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod, internkontroll, (enhetsspecifik)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 4. Det finns en väsentlig introduktion för nya medarbetare kopplat till rutiner, riktlinjer etc.	vid varje rekrytering ska checklista användas	egen uppföljning	enhetschef och förvaltningschef	 Nej	• Nej	Checklistor finns på intranät och används främst av arbetsledare vid introduktion av nyanställd. Förvaltningen avser skapa nya checklistor för enhetlig introduktion.
KFN 1: Kontroll vid anlitande av konsulter	Vid varje avrop eller direktupphandling	Behov tas upp på ledningsgruppsmöte, vilket dokumenteras	enhetschef	• Ja	• Nej	
KFN 2: Kontroll av jäv på nämndsmöten	vid varje nämndsmöte	Stående punkt på dagordning	förvaltningschef	• Ja	• Nej	